

Що Виросло В Насті Каменських: Кіста Чи Міхурниця? 10 Запитань До Мовознавиці

Головна · Інтерв'ю · [Що виросло в Насті Каменських: кіста чи міхурниця? 10 запитань до мовознавиці](#)

Що Виросло В Насті Каменських: Кіста Чи Міхурниця? 10 Запитань До Мовознавиці

📅 19.09.2026 | 👁️ 104

«Главком» із філологіинею Ольгою Васильевою у рубриці «Мовне питання» щотижня розбирають тонюкці української лексики, стилістики, акцентуації, правопису, а також відповідають на запитання читачької аудиторії. Їх можна надіслати на електронну скриньку з темою листа «Мовне питання».

Вивчаймо мову разом, говорімо та пишімо правильно!

Другий тиждень не вихуають обговорення співачки Насті Каменських, у якої «через українську мову»... виросла кіста. Деякі спорінки в інстаграмі на гаїлі навіть пропонують уживати слово «міхурниця», стверджуючи, що так споконвіку казали українці.

Насправді українці так не казали. Міхурниця – це рослина (також – пухирник, назва походить від cyposteris). У значенні новоутворення слово зафіксоване лише в одному джерелі – «Словнику чужомовних слів» Олексі Скалозуба (1933 рік). Скалозуб був драматургом і театральним діячем, а не мовознавцем.

А чи правильно казати «кіста»? З латинської cystis перекладається як «пухир». Українською передаємо і через «кі», і через «ци»: кіста і циста, як кіклоп і циклоп. Також полікістоз і поліцистоз (друге вживається рідше). Циста в біології – це той самий пухир, а саме: 1) захисна оболонка, яка утворюється за несприятливих умов; 2) неактивна форма мікроорганізму.

Отже, «кіста» і «циста» – це правильно. А міхурницею доцільно називати рослину. Кожному слову – своє місце.

• 1 •

Олена Шлиця: Володимир Зеленський ввів санкції РНБО проти Юлії Мендель – своєї експрес-секретарки. Як треба писати це слово за новим правописом?

§35 «Загальні правила правопису складних слів»: слова з першими часто вживаними іншомовними частинами треба писати разом. Серед таких частин (префікс(дів) є і «прес» (приклад із правопису – пресконференція), і «екс» (приклади з правопису – екміністр, експрезидент, експрем'єр-міністр, ексчемпіонка). Утім, як поєднати ці два префікс(дів) в одному слові, правопис не згадує. Якщо напишемо «експрессекретарка», можна буде подумати, що це секретарка експрес – тобто швидка секретарка. Тому я б для цього слова зробила виняток, залишивши один дефіс: експрессекретарка. А взагалі можна легко обійти цю правописну колізію, вживши два слова: «колишня прессекретарка».

• 2 •

Аліна Острозька: Ольго, як ви ставитесь до «гот-дога»?

Має писатися через «г», але ще й без дефіса: готдог. Утім, правопис дав лазівку для обходу цього правила (§ 22). Мовляв, деякі слова за традицією можна писати через «х». Серед прикладів такі слова: хобі, хол, холдинг, хокей. Тому може бути й «хотдог» як таке, що усталилося, а отже, пишеться через «х».

• 3 •

Юлія Сенченко: На «Главкомі» минулого тижня було опубліковане інтерв'ю з одіозним політиком Антоном Яценком. І в самому інтерв'ю, і на своїх білбордах він вперто говорить «уманчани», а не «уманці»: «Ми – уманчани, а не уманці!». Чи можете якось науково спростувати цю маячню?

Так. Катойконіми (назви мешканців населених пунктів) з -чани утворюємо тільки від тих топонімів, у яких є суфікси -иць-, -иць-, -цьк-, -ць-, -ч-, -ч-, -ж: Вінниця – вінничани; Трускавець – трускавчани; Донецьк – донецчани; Чернівці – чернівчани; Гадяч – гадячани; Прилуки – прилучани. Умань сюди не підпадає. Навіть прізвище є Уманець. Часто помилково вживають і зросійщену форму «полтавчани» замість «полтавці» (за такою логікою в Котлярєвського мала бути «Наталка Полтавчанка» замість «Наталка Полтавка»). А якщо уманчани, тоді й не українці, а українчани? Залишимо неучтво неукам.

• 4 •

Андрій Мойсієнко: Політичний аналітик Віктор Шлінчак у себе в фейсбуці пише: «Короткотерміновий план». Чи існує взагалі слово «короткотерміновий»? Звучить якось нековирно і штучно.

Існує. Словник подає «короткостроковий» – «те саме, що короткотерміновий». Тобто це абсолютні синоніми. Однак частотність слова «короткотерміновий» всемеро нижча: 2360 вживань проти 15 922 для «короткостроковий» (корпус текстів ГРАК).

• 5 •

Микола Неспрядько: Центральний залізничний вокзал оголошує: «До відома зустрічаючих». Як можна сказати інакше, щоб оті «зустрічаючі» звучали по-українському?

Я б ризикнула сказати «до відома зустрічальників». Так само як Борис Антоненко-Давидович радив замінювати «потопаючих» на «потопальників» (не плутати з потопельниками – тими, хто вже потонув). Аналогічно – не відпочиваючі, а відпочивальники.

• 6 •

Валерій М.: Добрий день. Сьогодні вперше натрапив на слово «вуличник», і воно мені здається непогааним заміником для «безхатька». Що думаєте?

«Вуличник» є в СУМ-20: «той, хто не має притулку; безпритульний, бродяга». Дехто вживає також «безпритульник», але згідно зі словником це тільки безпритульна дитина, тоді як вуличником може бути і дорослий. Щодо слів «безхатько» і «вуличник», то друге звучить інклюзивніше, бо акцент робиться не на тому, що людина не має дому, а на тому, що має вуличний спосіб життя.

• 7 •

Анатолій Крячко: Добрий день. Як українською сказати «мякотель»?

М'якодушй, м'якодуш.

• 8 •

Тетяна Лісневська: Як українською сказати «странності»? Дякую.

Дивнощі. Як гордощі, грубощі, дурощі, заздрощі, крайнощі, лестощі, лінощі, мудрощі, пестощі, пустощі, радощі, ревнощі, складнощі, труднощі, тонкощі, хитрощі.

• 9 •

Михайло Півень: Чи є в українській мові слово «богодільня» і якщо є, що воно означає? Часто вживається як щось подібне до божевільні.

Є, але до божевільні стосунку не має. І не богодільня, а богадільня. Словник Грінченка перекладає російське «богадельня» просто як «шпиталь», а сучасний тлумачний подає це слово інакше: «благодійна установа, притулок для інвалідів, убогих, непрацездатних, старих людей». Василь Барка, роман «Рай» (1953): «Я б заборонив показувати на фронті таких, як ви. Німці кричатимуть на весь світ, що слов'яни воюють дідами з богадільні».

• 10 •

Тарас Макогон: Як краще перекласти «непростительную ошибку»?

Непрощена помилка. Є у словнику Кримського ще прикметник «непробачний». В українській мові є дієслова «прощати» і «пробачати». СУМ-20 подає їх як синоніми: прощати – виявляючи поблажливість до кого-небудь, пробачати щось; пробачати – виявляючи поблажливість до кого-небудь, прощати провини. Але стилістично їх розрізняють: у релігійних текстах віддають перевагу тільки «прощенню», також Прощена неділя, а не Пробачна неділя. Однак якщо говорити про помилку, то вона однаково може бути як непрощеною, так і непробачною.

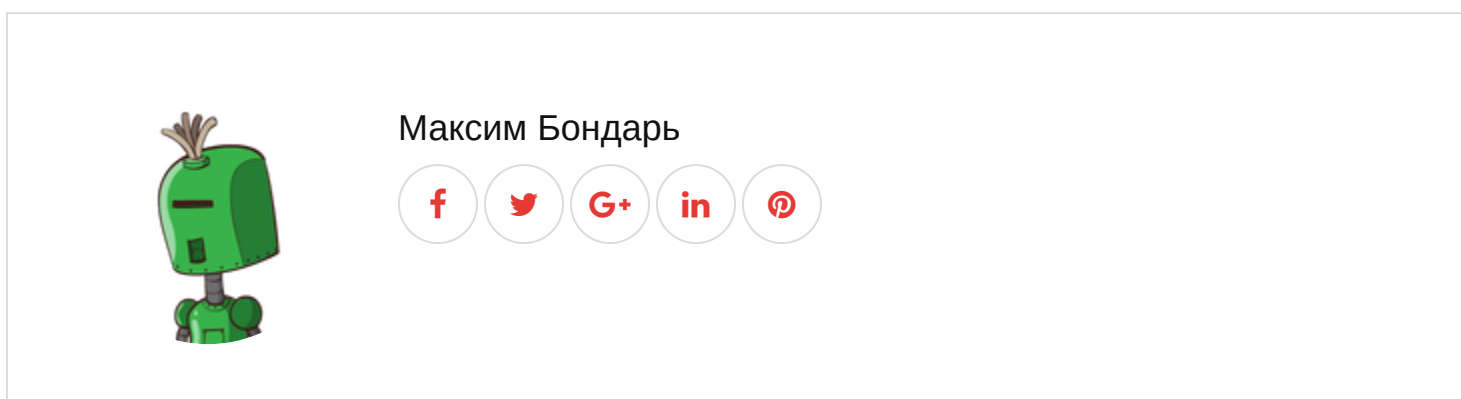
«Главком»

Поділіться цією статтею!

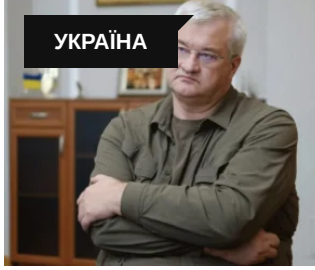
◀ Попередня стаття

Сибіга Пояснів, Як Закон Про «Пекельні Санкції» Вдарить...

Коментарі закриті.

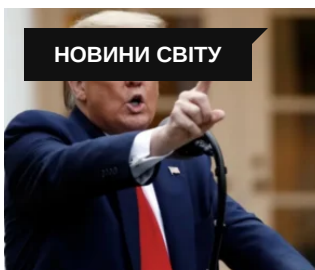
Останні новини

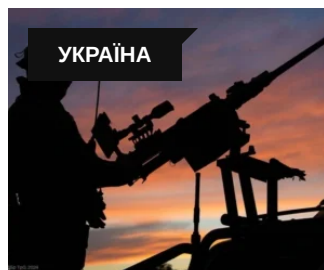
Сибіга Пояснів, Як Закон Про...

Понад Два Роки Вважався Зниклим...

Трамп Склад Список Із 25...

На Хмельниччині Після Атаки РФ...

Карта Бойових Дій В Україні...

В Окупованому Генічеську Окупанти Залюкують...

Розсилка

Підпишіться На Нашу Розсилку!

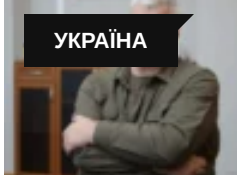
79x81

Підпишіться на нашу розсилку, щоб бути в курсі подій щохвилини

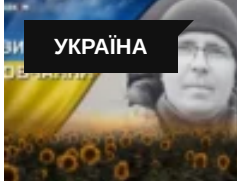
email

Теги

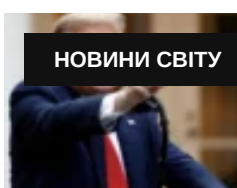
Найпопулярніше

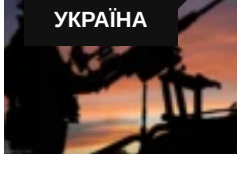
📅 19.09.2026
Сибіга Пояснів, Як Закон Про «Пекельні Санкції»...

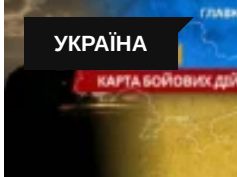
📅 19.09.2026
Понад Два Роки Вважався Зниклим Безвісти. Згадаймо...

📅 19.09.2026
Трамп Склад Список Із 25 Своїх Головних...

📅 19.09.2026
На Хмельниччині Після Атаки РФ Загорілося Підприємство

📅 19.09.2026
Карта Бойових Дій В Україні Станом На...

ПОПУЛЯРНІ МАТЕРІАЛИ

Що Виросло В Насті Каменських: Кіста Чи Міхурниця? 10 Запитань До Мовознавиці

📅 19 Вересня, 2026

Сибіга Пояснів, Як Закон Про «Пекельні Санкції» Вдарить По Можливостях Росії

📅 19 Вересня, 2026

Понад Два Роки Вважався Зниклим Безвісти. Згадаймо Володимира Токаря

📅 19 Вересня, 2026

ПОПУЛЯРНІ КАТЕГОРІЇ

Війна

Київ

Економіка

Україна

ФОТОГАЛЕРЕЯ

90

1812

960

5662

